

Date: 13th September-2026

O'ZBEKISTON TARIXI DAVLAT MUZEYIGA TASHRIF

Ismoiljonova Jasmina

Toshkent viloyati Bekobod tumani

Toshkent davlat Sharqshunoslik universiteti

Sharq mamlakatlari tarixi fakulteti

1-kurs talabasi

Tarixiy manbalarni bevosita o'rganish talabalarning tarixiy jarayonlar haqidagi nazariy bilimlarini mustahkamlashda muhim ahamiyatga ega. Xususan, muzeylar arxeologik topilmalar, moddiy-madaniy yodgorliklar va tarixiy eksponatlar orqali muayyan davrlarning ijtimoiy, iqtisodiy va madaniy taraqqiyotini o'rganish imkonini beradi. Shu maqsadda Toshkent davlat Sharqshunoslik universiteti Sharq sivilizatsiyasi va falsafa fakulteti 1-kurs talabalari tyutorlar G'ofurjon To'libov va Samandar Salimov boshchiligida O'zbekiston tarixi davlat muzeyiga tashrif buyurdilar. Tashrif davomida talabalar O'zbekiston hududida qadimgi davrlardan boshlab shakllangan tarixiy-madaniy jarayonlarga oid eksponatlar bilan tanishdilar.

Muzey ekspozitsiyalarida O'zbekiston hududida ibtidoiy jamoa davridan boshlab mavjud bo'lgan arxeologik yodgorliklar va moddiy manbalar muhim o'rin egallaydi. Jumladan, Teshiktosh g'oridan topilgan neandertal bola qoldiqlari O'zbekiston hududining paleolit davri tarixini o'rganishda muhim arxeologik manba hisoblanadi. Teshiktosh g'ori materiallari mazkur hududda qadimgi odamlarning yashaganligi va ularning tabiiy muhit bilan o'zaro munosabatlarini tadqiq etish imkonini beradi. G'or hududidan aniqlangan hayvonot qoldiqlari ham o'sha davr ekologik sharoitlarini rekonstruksiya qilish uchun muhim ma'lumot manbai hisoblanadi.

Tashrif davomida bronza davriga oid arxeologik yodgorliklar ham ko'rib chiqildi. Xususan, Zarafshon daryosi havzasida joylashgan Zamonbobo manzilgohi bronza davri aholisi turmushi, xo'jaligi va moddiy madaniyatini o'rganishda muhim yodgorliklardan biridir. Surxondaryo vohasidagi Sopollitepa va Jarqo'ton yodgorliklari esa bronza davrida ishlab chiqarish, hunarmandchilik, ijtimoiy munosabatlar va ilk shaharsozlik jarayonlarining rivojlanishini tadqiq etishda kata

Ilmiy ahamiyatga ega. Mazkur yodgorliklarga oid eksponatlar orqali bronza davri aholisi xo'jaligining asosiy yo'nalishlari, jumladan, dehqonchilik, chorvachilik va hunarmandchilikning rivojlanish darajasi haqida ma'lumot olish mumkin. Kulolchilik buyumlari, mehnat qurollari, metall buyumlar va turli bezaklar o'sha davr moddiy madaniyatining muhim tarkibiy qismlarini tashkil etadi. Kulolchilik charxining qo'llanilishi esa ishlab chiqarish texnologiyalarining takomillashganini ko'rsatuvchi muhim arxeologik dalillardan biridir.

Tashrif davomida Surxondaryo vohasiga oid arxeologik materiallar alohida muhokama qilindi. Tyutor Samandar Salimov tomonidan mazkur hududdagi arxeologik yodgorliklar, ularning o'rganilish tarixi va ilmiy ahamiyati haqida qo'shimcha ma'lumotlar

Date: 13th September-2026

berildi. Talabalar bilan o'tkazilgan savol-javob jarayonida arxeologik manbalarni tarixiy jarayonlarni o'rganishdagi o'zni yuzasidan fikr almashildi.

Muzeyga tashrifning muhim jihatlaridan biri talabalarning nazariy bilimlarini amaliy kuzatuvlar bilan boyitishdan iborat bo'ldi. Darslik va ilmiy adabiyotlarda keltirilgan tarixiy ma'lumotlarni moddiy manbalar bilan taqqoslash tarixiy jarayonlarni yaxshiroq tushunish imkonini beradi. Shu bilan birga, arxeologik topilmalarni o'rganish talabalarda manbaga asoslangan tahliliy yondashuvni shakllantirishga xizmat qiladi. Ayniqsa, tarixiy manbalarni bevosita kuzatish orqali ularning mazmuni, ilmiy qiymati va tarixiy jarayonlarni yoritishdagi ahamiyatini baholash imkoniyati yuzaga keladi.

Xulosa qilib aytganda, O'zbekiston tarixi davlat muzeyiga tashkil etilgan tashrif talabalarning O'zbekistonning qadimgi tarixi va arxeologik merosi haqidagi bilimlarini mustahkamlashga xizmat qildi. Teshiktosh, Zamonbobo, Sopollitepa va Jarqo'ton kabi yodgorliklarga oid materiallar O'zbekiston hududida kechgan qadimgi tarixiy jarayonlarni moddiy manbalar asosida o'rganishning muhimligini ko'rsatadi.

